

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhastós sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
többhastós hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÓSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

Méltóztattak már hallani valamit Lucza székéről. Ugyebár? Nos, szerkesztőségünk tagjai még a múlt év Lucza-napján kezdtek faragni egy Lucza-széket, mely azonban nem készült el karácsony napjáig. Azóta folyton-folyvást fúrjuk-faragjuk a széket s idei karácsony éjféli miséjén szerkesztőnk már azon ülve fog imádkozni, hogy láthassa, nem a vidék boszorkányait, quae non sunt, hanem városunk parkját, de quo neque mentio fiat, mert valójában úgysem fogjuk látni az Úr 1911-ik esztendejében, pedig 1910. évben kezdődött a planirozása.

Más! Egy kis czuczilistáskodás. Hisz úgyis ragály módjára terjed már, s nem lehet feltartóztatni. Sőt mi több, a hatóságok is a czuczilizmus rabjaivá lettek. Úgy halljuk, nem merünk rá esküt tenni, városunk magistrátusa a czuczilizmus superlativusába, a communismusba esett. Úgy történt a dolog: A város tisztviselői fizetésük kiegészítésül állami segínyt kapnak. Meg is jött annak rendje-módja szerint. De hát a város communista elvű, nem osztja fel. Közélelmzési s közruházkodási raktárakat emel tisztviselői részére. Elvégre nem rossz eszme. De, hogy a hatóságok kezdjek, sohssem hittük volna.

Az állam.

(Hódinka Mihály feljegyzéseiből. Közli Hódinka Tivadar.)

— Második, befejező közlemény. —

Az állam, mint kifejtettük, a községek egyetemének (összességének) szervezete a generalis voluntas érvényesítése végett. Hozzátehetjük, hogy *életlen* szervezete, mert *élő* szervezete a *nemzet*.

Miként a nép, úgy a nemzet is fölötté áll a *jog*-nak. Szüksége sincs rá, mert hiszen a néperő megfelelő része, a *hatalom*: birtokában, s ha ezzel esetleg tehetetlen: mit tehet a «jog»-gal?

A hatalom a községben az egyéni őserő apró szálaiból keletkezik, és, ha e hatalmat a nemzeti érzés a községi egyetemlegességgel összefoghatja, az apró szálak úgy gyűlnek össze, mint a folyóvá duzzadt vízerek.

Jogot vagy hatalmat a nemzet senkinek sem adhat; de adhat azoknak, a kik közügyekre vállalkoznak: *tehetőség*-et. Ebből a tehetőség-ből kerül ki a *hatóság*-nak — a helyi, törvény-és kormányhatóságnak — a fogalma. *Allamhatóság* nincs. A mint *államhatalom* sincs. A mit — nem egyszer a fegyveres erővel is azonosítottan — államhatalomnak nevezünk, nem egyéb, mint a *nemzeti erő*.

Az elmélet termelheti a jogok százféle fajtát;

nagykegyesen joggal ajándékozhatja meg a természetet is (jus naturae); beszélhet a *nép-jog* és *népszabadság*-ról; kalandozhat a *nép-, nemzet- és parlamenti szuverenitás* mezején; de, ha tudjuk, hogy a jog nem más, mint a szabadakaratnak mások kötelességei által korlátozott egyik alkateleme s így joga az egyéni kívül senkinek: világosan áll előttünk ez elméletek értéke.

Szuverenitása — ha mégannyira mást is hirdet Bodin, Rousseau és a modern államtudomány — *csak az államfőnek van*, nevezük ez államfőt alkotmányos monarchának vagy akár köztársasági elnöknek. «Nép-» és «nemzet-szuverenitás» nincs, mert a nép és nemzet az egyén segítségével adhat ugyan másnak fenéget, felséget, koronát is, de ő maga — mivel semmi szüksége rá — nem kér belőle. Annál kevésbé szuverén a parlament, a mely épp a képviselő elvénél fogva nem «sui juris».

Más az eset az államfővel, a kiből alkotmányos felfogás szerint a nemzet a legteljesebben — tehát a törvényszentesítést, megkegyelmezést és hadüzenetet is felölelő — személyesül, s a kit ennélfogva mindazon kivételes tisztelet és tekintély illet, a mely megilleti a nemzetet. E kivételes tisztelet és tekintélyből áll elő az államfő szuverenitásának egyik — mondjuk — *személyi* eleme. Az államfő szuverenitásának másik — mondjuk — *tárgyi* eleme a *felelőtlenség*, a melynek rációja ez: a nemzet nem hibázhat, tehát felelőssé nem tehető; minthogy pedig az államfő személyében a nemzet személyesül, az államfő sem hibázhat, felelőssé tehát ő sem tehető; de, mert az államfő tettei is emberi tettek, az ő felelőtlenségének a kérdését úgy oldjuk meg, hogy személyes felelősségét, kormányaink által, mi vállaljuk magunkra.

Ám «jog»-a az államfőnek sincs, mert a nemzetet érdeklő minden, még a legjelentéktelenebb ügyben is, nem a *jog*, hanem tisztán és kizárólag a *kötelesség* alapján állunk. Mindannyian. Az államfőtől kezdve az utolsó falusi bakterig.

Ne higgyük, hogy e distinkcióknak nincs meg a gyakorlati jelentőségük. Rousseau népszuverenitása már csinált egy forradalmat. Nyugatnak költött *eszmeállama* könnyen megcsinálhatja a másodikat.

Úti jegyzetek a felvidéki nagy-hadgyakorlatok szinteréről.

Egy hírlapíró barátommal elhatároztuk, hogy megtekintjük azon vidéknek a szinterét, a hová fenkölt személyű ősz uralkodónknak is el kellett volna jönnie.

A mint a bártfai állomást elhagytuk, azonnal meglátszott a királyvárás nyoma, mert a régebben alig járható út az állomástól a vámsorompóig szépen rendbe volt már hozva, simává hengerelve, hogy az utánunk robogó póstai automobil-omnibusz könnyűszerrel előzött meg bennünket.

Áthaladtunk a Tapoly-folyón átvezető nagy, fedett fahídon, mely furfangos módon van megerősítve, hogy a sűrűen közlekedő és nagy terheket viselő katonai automobil-vonatok könnyűszerrel és biztosan járhasanak rajta.

Technikus embernek érdekes alkotmány ez a híd, mert oly ügyesen erősítették meg, hogy a víz szabad lefolyását nem gátolja és mégis megfelel minden technikai követelménynek, mint ezt Wiedmann városi főmérnök nekünk elmagyarázta, a ki szíves volt utazásunkat illetőleg útbaigazításokat adni.

Zboró felé haladtunkban az országút fekete kővel van fentartva, melynek felülete oly síma, gödörnek vagy kerékvágásoknak semmi nyoma, hogy kocsinak dübörgése nem hallatszik, csakis lovaink patkójának csattogása zavarja a csendet.

Az országút közepe fekete, két szélén mint parkok utain, zöld fűvel benőtt padka szépen, egyenesen van kinyesve, annak szegélyén jól gondozott gyümölcsfák sorakoznak, fehérre színezett védőkarókkal, a partoldalban vezető részekben pedig hóféhér korlátok és kerékvetőbiztosítók a közlekedést.

Úgy fest az erdőszélen haladó országút, mint egy szépen gondozott park. Sártól, portól teljesen mentes az út.

A hidak mellvédfalai, vas- vagy fakorlátjai mind fehérek, jólesően szépek és tiszták. Maga Zboró vadregényes váromjával a hegycsúcson mintegy őrszem vigyáz az alatta kanyargó szűk völgyben haladó utunkra egész Serédy Gáspár emlékoszlopáig, a hol, a monda szerint, Serédy Gáspárt szívszélhűtés érte, midőn eladott várára még egy búcsúpillantást vetett.

Zboró a maga, egyébként rendetlen házzo aival most egészen kellemes ünneplő mezt öltött.

A bejárat előtt ácsolják már a diadalkaput, mely zöld fenyőfalombokkal és zászlókkal lesz díszítve.

Zboróról baloldalra térünk el Galiczia felé.

Az országút itt is olyan, mint az előbbi.

Ugyanaz a rend és tisztaság mindenütt.

Az útkaparók szorgalmasan dolgoznak néhány munkással mindenütt, hogy az érkező magas vendégek meg legyenek elégedve az utakkal.

A mint a munkások felé közeledünk, egyszerre fűgében mozog minden kézben a kapa és portisztító, minek hirtelen nem tudtuk okát adni, midőn hátunk mögött zúgást hallunk s abban a percben egy automobil előzött már meg, mely a munkások előtt megállott. A munkások legfőbb feje, az államéptészeti hivatal vezetője, Dóbiás Ede szállt ki abból, a ki a legkisebb munkát is személyesen vezeti.

LENKE

? ? ? ?
• • • •

Mindenkinek — saját érdekében — figyelmébe ajánljuk e hirdetést!!

Majd haladtunk Galiczia határáig, a hol gyönyörű fenyveserdő végén már Lengyelország kezdődik.

A lengyel földön már más volt az út, a gazda gondos szeme nem látszott rajta, mint az előbbin.

Oly csábító szép volt a fenyvesóriások ezen erdeje, hogy újságíró barátommal letelepedtünk a fenyves kis tisztásán, hogy gyönyörködjünk a vidékben.

Míg elcsigázott lovaink a zabos-zsákok tartalmát ropogtatták, elbeszélgettük úti élményeinket, melyeken a közelmúltban átestünk, és sok érdekes dolgot meséltünk, alig vettük észre, hogy a nap már kezdett alábbszállani.

Sietve keltünk útra. A mint Zborót elhagytuk, hét magas hegyen haladtunk át Szemelye és Alsópagony községeken át.

Az elhagyott, szegényes kis falukban az utcák mintha ünnepelnének, mindenütt tisztára vannak seprve, a házak szép fehéren kandikáltak ki a szilvafák lombátrai közül, a kerítések is mind hófehérek.

Oly kedvesek, oly egyszerűek és mégis oly ízlésesek ezen kis falucskák az ő tisztaságukkal s mesésen jó karban lévő utakkal.

Már erősen szürkülni kezdett, midőn Alsó- és Felsőmersét, valamint Alsó- és Felsőodor községeket elhagytuk.

Az út mindenütt példás tisztaságában állott előttünk éppúgy, mint Bártfa és Zboró között és a töltések mentén elhelyezett úti oszlopok hófehéren, mint egy-egy lámpás mutatták utunk irányát.

Útközben minduntalan automobillal találkozunk; alig haladt el mellettünk egy, már a nyomunkban volt egy katonai automobil-vonat, és pedig nem egy, de három egymásután s mindenikhez egy-két autókocsi csatolva.

Valóságos vonatok — sínek nélkül haladva.

A mint Felsővízközeze érünk, nagy meglepetésünkre ívlámpák világítják az utcákat, ezer gyertyafényű asbest-harisnyákkal.

Ezek az «orsófény»-lámpák, melyeket egy fővárosi czégtől szerzett be a vármegye, hogy a főhadiszállás éjjel-nappali forgalma zavartalan lehessen.

Végigkocsiztuk a főhadiszállást este és 18 darab ily ívlámpát olvastunk meg.

A négyfelé elágazó utca, mely mindegyik egy-egy stratégiai út felé vezet, ki volt szélesbítve, mindenütt kétoldalt fehér, magas oszlopokon zászlók lengtek, a zászlóoszlopok közepén az ország és a vármegye címerével ellátva, és minden oszlop között zöld fenyőfalombokból füzérek készültek.

Úgy fest ez a négy utca, mint egy zöld sétány.

Valóban ünnepi színben volt egészen ez a kis ruthén falu s mintha utcai egy parknak sétányai lennének, melynek háttéréből kandikáló fehér villák tarkítanak azt.

Így esti fényben különösen előtérbe jutott a fehér oszlopos zászlódszék és a fehér rácsos kapuk.

A trón várományosának lakóhelye, Szepesházy Imre országgyűlési képviselő kis kastélya, ízléses fehér rácsoszáttal, fényesre kivilágított udvarával és nyesett parkkertiével szinte hívatólag intett felénk.

Mellette a fabarakok egész kis tábora készült, a hol a nevezetes marsall-selyemsátor ékeskedik, a hozzátartozó konyhák- és tisztai barak-lakásokkal.

Sajnos, hogy közelébb meg nem nézhettük, mert az ott elhelyezett katonai őrszem most este már nem engedte meg annak megtekintését közelebről.

Ott is, mint mindenütt, nagy sürgés-forgás van.

Utáskatonák végeznek minden munkát, míg az utcák rendezése és csinosítása, a posta- és táviró-, valamint a kir. államépítészeti hivatal és tűzoltóság barakját Halász kir. mérnök nagy ízléssel és tapintattal intézi.

A tűzoltóság Bártfáról rándult ki egy kirendeltséggel, teljes tűzoltói felszereléssel.

Künn a szin előtt, teljes felszereléssel áll őrt a tűznek őre, sisakkal fején és baltával kezében.

A szolgabírói hivatal épülete teljes fényben ragyog és Gallotsik István főszolgabíró erélyes hangja hallatszik ki, a midőn a beszállásolásra és a katonai podgyások szállításához szükséges fogatok pontos kirendelésére ad rövid parancsokat.

A posta- és államépítészeti barakkokkal szemben lévő nagy téren óriási sátrak tömege, mint egy igazi

katonai hadi-telep foglal el nagy helyet a vásártéren, előtte szintén hatalmas ívlámpával, hova mint a méhraj, száguldanak ki és be a katonai automobil-vonatok és kocsik, melyek innen éjjel-nappal robognak ki és be, nem kis rémületére a lovakkal utazó közönségnek.

Nagy élenkség uralkodik minden irányban s most látjuk csak be, hogy mily nagy szükség volt ezen ívlámpákra.

Átmenve a Ladomérka-folyón épített szép nagy vashídon, a víz túloldalára, Alsóvízközeze érünk.

Itt ugyanaz a rend, pedáns tisztaság és zászlódsz mindenütt, mint Felsővízközezen.

Ennyi szemle után éjjeli szállás után néztünk; de jaj nekünk, sehol egy talpalatnyi hely, hová árva fejünket lehajthatnók.

Már-már azon álláspontra jutottunk, hogy megvárjuk, míg bérkocsisunk megetet és az éjjeli órákban elindulunk a bártfai fürdőbe.

Elkeseredésünkben betértünk egy barak-vendéglőbe, a hol, meglepetésünkre, egész jó ellátást, kitűnő jégbe-hűtött söröt kaptunk.

Már némileg kezdtünk kibékülni a mostoha helyzettel, midőn az eperjesi Gellért vendéglős került elénk, a kinek elpanaszoltuk bajunkat.

Az illető Halász kir. mérnökhöz utasított vagy a főszolgabíróhoz, a kik esetleg tudnának éjjeli-szállásunkról gondoskodni.

És tényleg kaptunk is, nagy örömünkre, szállást. Olyat, a milyet. Barakban.

Négy deszkafal között egy szellős, szobának nevezett kis helyiségbe vezetett bennünket.

Butorunk két vaságy, szalmazsákkal, a bakák szalma kopfpolszterével, vékony, kopott katonai pokróccsal ellátva.

Két szék, egy cseréptál vízzel és egy cserépkancsó. Ez minden.

Kedves házigazdánk jó éjt kívánva, mentegődözött, hogy jobb hely nincsen s ő is csak így van elszállásolva. Hja, háborúban vagyunk, uraim — mondá, — itt nem lehet válogatni.

Kora reggel indultunk Sztropkó felé.

Ezen az úton is ugyanazon gondos rend és tisztaság végig Sztropkóig.

Sztropkón már városiasabb volt minden, ott is rendet teremtett Malonyay, a járás lelkes főszolgabírája és ezen igazán piszkos városból tiszta várost csinált egy csapásra.

Járdák, kövezetek vannak a főutcáján végig ugyanazon zászlódsz és lámpavilágítás, mint Felsővízközezen.

Megszemléltük ezen második főhadiszállást is, és a látottak felett teljesen megelégedve fordultunk vissza Felsővízközeze.

A visszafelé vezető országúton vagy 15 katonai robogó auto-vonattal találkozunk, majd egy kisebb autóval, melyen Sárosvármegye gondos alispánja, Tahy József ült, ki személyesen akart meggyőződni mindenről. Társaságában volt az államépítészeti hivatal feje. Gyakran megállottak, megszemlélték mindent, útbaigazításokat adtak és avval eltűntek szemekünk elől.

Ismét Felsővízközeze jöttünk, a hol, míg lovaink pihentek, felkerestük Gellért vendéglőjét, hogy végleg elbúcsúzzunk a főtáborból, melynek biztonsága felett 60 csendőrből álló és sátorokba festőien elhelyezett csapat őrködik.

Visszafelé ugyanazok a bajok voltak a lovakkal, miután még most sem tudtak a katonai auto-vonatokkal megbarátkozni és kevés híjja volt, hogy párszor be nem fordultunk az út árkába.

A fecske.

Még zöldek a fák, még virág nyílik és mégis néhány nap múlva elbúcsúzik tőlünk a fecske. Az a kedves nyaraló vendégünk, kit népünk szentnek tart, kit igazán szeret és megbecsül. Rendesen szeptember 8-ikán hagyunk el bennünket, hogy óriási veszedelmek, nagy küzdelmek árán eljussanak a melegebb égöv alá, a hosszú telet eltölteni. A búcsúzás pillanatában szenteljünk nekik néhány rövid perczet!

Nálunk általában csak kétféle fecskét ismernek. A házfecskét (*Hirundo urbica*) és a füstifecskét (*Hirundo rustica*), a partifecskét (*Hirundo riparia*) már nem

igen. Sajnos, hogy ezen kedves és igen sok rovar pusztító madárfajunk kipusztulófélben van. Legtöbb pusztul el vándorútja alatt, többnyire Olaszországban, hol ezrével fogják és ölik meg őket. A nagyobb városokból is mindinkább kiszorulnak szegények, mert a városi síma építkezések nem felelnek meg fészkelhelyezésre; fészkelésükhöz szolgáló anyagot is nehezen találnak a város falai között. A sok telefon-, táviró-, villanydrót is mindannyi ellenségük, sok esetben gyilkosuk. Inkább a falura szorulnak, hol őket jobban megbecsülik, hol ittlétük vagy távolmaradásuk jobban tűnik fel.

A városban igazán fel sem tűnik, mikor távozik, vagy mikor tér vissza hozzánk a fecske. Nem úgy a falun! Ott a házhoz tartozónak tekintik, kinek őszibúcsúzása fájdalomkönyvet csal a szembe, tavaszi megérkezése pedig örömnappal.

Kint a falun még úgy ismerik a fecske őstörténetét, hogy az Iduna istennőnek, — ki a csodatulajdonságú almáknak, melyeknek élvezete az isteneknek örök ifjúságot biztosított, — szent madara volt. Iduna az életkedvnek megszemélyesítője, mely tavasszal jelenik meg és ősszel elmúlik. Ő a télóriások által elraboltatott, de Loki, a világosság istene által ismét szabadá lett téve. Mint fecske tért vissza az emberek közé, mely után a föld ismét zöldülni, virulni kezdett. A hová fészket építette a fecske, ott, az istenek ezen küldöttjét, mint a «szerencsét» tisztelték.

Hogy a fecske fészkelése a házra szerencsét hoz, mind a mai napig hiszi és vallja a nép. A mely házban meg nem jelenik, ott egy éven belül — a néphit szerint — meghal valaki, vagy a szerencsétlenség költözik be a házba. Türelmetlenül és némi aggodalommal figyelni azért a ház népe, mihelyest a fák rügyezni kezdenek és a zsenge zöld előbújik, nem tértek-e még vissza a fecskék? És nagy a nyugtalanság, fokozódik az aggodalom, ha csak néhány nappal késnek április 15—18-ika után, érkezésükkel a fecskék.

Egy reggelen örömcsicsergéssel siklik be megszokott helyére a visszatért és hű fecske. Örömrivalgással fogadja a ház apraja-nagyja. Örömmel, szeretettel hallgatja csicssergését, figyelni élénk mozdulatait, midőn az fészket vizsgálja felül műértő szemekkel. És nyugalom, megelégedettség tükröződik vissza a lakók szeméből.

És megkezdí áldásos működését újra. Pusztítja a sok legyet és rovar Megbecsülhetetlen közgazdasági tényező. Azért saját érdekünkben cselekszünk, ha megtelepedésüket elősegítjük. Szaporítsuk őket istállóinkban! Az istállóban tartózkodó állatokat gyötrő legyeket tudvalevőleg többféleképp lehet pusztítani (lépvesszőkkel, rovarporral stb.), azonban ingyenes pusztítói a fecskék, ha a közelben tartózkodnak, vagy éppen az istállóban fészkelnek.

Vannak, a kik dacára ennek, nemcsak, hogy nem igyekeznek megtelepíteni istállóikban a fecskét, hanem még üldözik is azokat, azzal érvelve, hogy szemetelnek — mint a galambok —, poloskákat közvetítenek az istálló állataira. Ez utóbbi dolog rendszerint megfordítva áll, t. i. baromfi parazitái lepnek meg fecskéket, a szemetelés ellen pedig igen könnyű védekezni deszkalapokkal, melyeket a fecskéfészkek alá illesztünk.

A fecskéfészkek nagy ellenségeit, a verebeket ne hagyjuk elhatalmasodni; tojásaik következetes elszedésével erősen megtizedelhetjük őket s csapdákkal is sokat elfoghatunk s elpusztíthatunk belőlük. Ha alkalmat adunk még arra, hogy a fecskék az istállóba szabadon bejárhassanak s az istálló padmalya alatt itt-ott léczeket vagy deszkalapokat szegezünk fel, hogy azok fölé fészkeiket megépíthessék, látni fogjuk, hogy készségesen és nagyszámban telepsznek meg és szaporítanak ott a hasznos madarak s a légykalmitás csakhamar véget ér drága légypusztító alkalmazása nélkül is.

Ma már mesterséges fecskéfészkeket is gyártanak, melyekben igen szívesen fészkelnek ezen hasznos madarak. Kaphatók azok úgy a házi-, mint a füstifecskék számára is. Hogy madárkedvelőink házaikra rövidesen fecskéfészkeket is vásárolhassanak, a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédőegylet hozott ilyeneket is. Kaphatók *gyári áron*, igen csekély összegért Theisz Ármin úr üzletében Eperjesen, kinél más hasznos madarak számára szükségelt madártészkelőoduk is beszerezhetők.

HALTENBERGER

Eperjes, Fő-utca 23. sz.
a hadgyakorlatok ideje alatt
egyenruhákat
soron kívül, gyorsan tisztít.

A ki szereti a fecskét, a ki azt óhajtja, hogy a tavaszszal fecsképar üssön tanyát házán vagy villáján, szerelje fel eresztét még most ősszel mesterséges fecskétekkel. A siker biztosan el nem marad és tavaszszal már ott fog csicseregni portáján a fecsképar, kimondhatatlan gyönyörűségére és örömére!

Bohrandt Lajos

HIREK.

— Rekviem Erzsébet királynéért. Boldogult-emlékű Erzsébet királynénk emlékére, mint minden évben, ezidén is, szeptember 11-ikén az eperjesi róm. kath. főtemplomban gyásziistentisztelet lesz, melyre a kegyúr város nevében *Kraysell* Aladár polgármester az összes hatóságokat, testületeket s felekezeteket meghívta.

— Alispánunk a siketnémákért. Megemlékeztünk annakidején azokról a módozatokról, melyekkel *Taly József*, megyénk alispánja lehetővé tette, hogy megyénkbeli összes, érzéki-fogyatékos tankötelesek beiskoláztatásának útját álló anyagi okokat megszüntesse. A siketnémák e nemes pártfogója lehetővé tette, hogy megyénk területéről f. hó 1-jén hét siketnéma tanköteles a siketnémák jolsvai «Cházár András», államilag segélyezett intézetének díjtalan növendékeül felvehető legyen. A hét siketnémat, névszerint Goldun Mihály nagyvitézi, Rohály István úszpekléni, Tvarovszky József bártfai, Paulovszki István nagysárosi, Stefanyák János pillerpekléni, Misany András felsősebesi és Fakulya János fulyáni, az alispán intézkedése folytán a vármegyei hajdúüzede, egy hajdú segélyével kísérte el az intézetbe. Jövő hónap folyamán újból 7—8 siketnémat helyez el az intézetben, úgy, hogy az összes megyei tanköteles siketnémák el lesznek helyezve, kivéven 4—5-öt, a kiknek szülei semmiképp sem hajlandók megengedni, hogy gyermekeik elhelyeztessenek az intézetben.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter szeptember 2-ikán *Bayer Róbert* kir. kath. főgimnáziumi tanárt az újonnan szervezendő mezőkövesdi kir. kath. főgimnázium igazgató-helyettesévé nevezte ki, a ki ezen állását már szept. 3-ikán el is foglalta.

— Primiczia. Szept. 3-ikán reggel tartotta első miséjét *Toronszky Elek*, orlóí gör. kath. helyettes-lelkész a csércsi templomban, melyen ott láttuk Felső-tarcsa egész intelligenciáját. Manuduktora *Gojdicz István* cigyelkai lelkész, az újmisést nevének nagybátyja volt. Istentisztelet után a meghívott nagyszámú vendégek az újmisést atyjának, *Toronszky Lajos* csércsi g. kath. lelkésznek vendégszerető házában gyűltek össze, hol nagy lakoma várt rájuk.

— Ezüstlakodalom. *Schmid János*, az Eperjesi Társadalmi Egylet főszolgája és neje sz. Palkó Zsófia, szept. 8-ikán ünnepelték házasságuknak 25-éves fordulóját. Ez alkalomból az eperjesi r. kath. főtemplomban újból megerősítették szép frigyüket. Az áldást *Zaborovszky Béla* esperes-plébános adta a párra.

— A héthársi főszolgabíró búcsúzása. A héthársi járás közönsége szeptember 3-ikán az ottani kath. népiskola termeiben a távozó főszolgabíró, *Dobay Béla* tiszteletére, búcsúlakomát rendezett Szamrecsányi Jenő, Bornemissza Lajos, Brühl Menyhért, dr. Dobay József és Balázs Tivadar a járás közönsége nevében, míg Sarlay Sándor a főszolgabírói tiszti személyzet nevében búcsúztak a távozó főbírótól.

— Magyar gazdák — rossz üzletemberek. Általános a panasz, hogy rosszul mennek az üzletek, nehéz az élet. Vannak azonban nagyszerű vállalatok is, mint pl. a földművelési

minisztérium támogatásával 2 év előtt alakult Magtermelési Részvénytársaság. Mint halljuk, e vállalat nem kevesebb, mint 300—500% nyereségre dolgozik, a mennyiben a különböző magvakat gazdáinkkal termelteti, kikkel potom áron csinálja a kötéseit és a részvénytársaság azonnal tovább adja 3—4, sőt tszörös áron külföldi kereskedőknek. Például 1 q spenótot 26 koronáért termeltek és eladják 80 koronáért, a kerti borsókat szintén 26 koronáért termeltek és eladják 100—150 koronáért métermázsáját. Salátamagvakat 60 koronáért termeltek és eladják 160 koronáért stb. stb. Hogyan részesülnek gazdáink ezen horribilis nyereségben?

— Házasság. *Sziklai Samu* eperjesi divatterkeskedő e hó 10-ikén köt házasságot *Wiesenberg Sárika* kisasszonnyal, *Wiesenberg Mór*, gönczi kereskedő és háztulajdonos leányával.

— Héthársi főszolgabíró-jelölés. A héthársi járás megyebizottsági tagjai Szamrecsányi Jenő indítványára értekezletet tartottak szept. 3-ikán Hétháron, a megüresedett héthársi főszolgabírói állás betöltése érdekében. Az értekezleten dr. Kádás Miklós lemesi szolgabíró jelöltetésében állapodtak meg.

— Kun bodegája megnyit! Telefon-szám 137.

— Fiatal művész. Ujságunk olvasóközönsége előtt bizonyonyal ismert már *Ledvak Marcell* fiatal művésznök neve, ki szeptember havától kiképzése céljából az Országos Szépművészeti Iskolába vettette fel magát.

— A Rakóczi Kath. Kör szept. 3-ikarói közgyűlést szept. 10-ikén délután 6 órára halasztotta.

— Köszönetnyilvánítás. Dr. *Holenia Gyula*, városi főorvos úr 13 kor. 28 fill.-t küldött be az Izr. Nőegylet népkonyhája javára. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— Szenzáció Sziklainál. Partiekészletet vettem *selymek- és bársonyokban*, a melyek a következő árak mellett kerülnek csak e héten eladásra: Velvet-bársonyok 68 méterje, Ponzs-selymek 68, Messalén-, Taffet-selymek 99, Plüschök minden szímben 99. Jövő héten más sorozat. Kirakatomb bizonyít. *Sziklai Samu*, Eperjes, Fő-utca 107.

— Értesítés. Az eperjesi kereskedőtanoncziskolába a beiratás szept. 13-ikán, szerdán d. u. 4 órakor a koll. I. em. 3-ik számú tanteremben eszközöltetik. Felhívom a t. cz. kereskedőket, sziveskedjenek tanonczikat a jelzett időben a kereskedőtanoncz-iskolába beírni, a 12 korona tandíjat beírás alkalmával befizetni és tanonczikat az iskolába pontosan küldeni.

A kereskedőtanoncz-iskola igazgatója.

— Divald Károly Fia cég a hadgyakorlatokon. A közös-hadgyagyminiszter *Divald Károly Fia* cégnek megengedte, hogy az őszi hadgyakorlatok folyama alatt fényképfelvételeket vehessen fel.

— «Városi párt» alakulása. Szept. 5-ikén d. u. 5 órakor a városháza tanácstermében 40—50, Eperjesen lakó megyebizottsági tag értekezletet tartott, a melynek elnöke dr. Csatóry Ágoston s jegyzője dr. Semsey József voltak. Az értekezlet dr. Sztelho János, dr. Rosenberg Mór, dr. Dobay Zsigmond, Roskoványi Miklós felszólalása után elhatározta, hogy egy a város vitális érdekeit szolgáló pártot alakít, a mely a város érdekeit képviselné a megye közgyűlésében. Az értekezlet megválasztotta egyúttal a városi párt előkészítő-bizottságát a következők személyében: tagjai lettek: *Berzeviczy Elek*, dr. Csatóry Ágost, dr. Flórián Károly, *Köszeghy özséf*, dr. Müller Bertalan, dr. Rosenberg Mór, dr. Sonnenschein Simon, dr. Sztelho János és Ruby József.

— Korzó-szálló. Az egykori Nemzeti Szálló nemcsak gazdát cserélt *Grósz Sándor* személyében, hanem nevet is «Korzó-szálló»-nak hívják ezentúl. Az új szállóbérlő a nagy költséggel átalakított régi épületet a legmodernebbül rendezte be. Az új szállóban téli, nyári kerthelyiség s téli kuglizó lesz. Szeptember hó folyamán nyílik meg.

— A kassai iparművészeti kiállítás megnyitása. A múlt számunkban méltatott kassai iparművészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása szept. 2-án d. u. 1/4 órakor volt, melyre a kormány képviselőiben *Szűry János* keresk. miniszteri tanácsos jelent meg. A Kassára érkező vendégek fogadására a 12 óra 20 perczkor érkező vonathoz a kiállítás rendezőse s a bizottsági tagok közül igen sokan jelentek meg a pályaudvaron, hol a megérkezett *Szűry* miniszteri tanácsost fogadta, néhány meleg szóval biztosítva őt a város vendégbarátságáról s megérkezése fölött érzett őszinte örömről. A kedves fogadtatást *Szűry* tanácsos pár szívélyes szóval köszönte meg. Délután 1/4 órakor volt a kiállítás ünnepélyes megnyitása, melyen a vidékről érkezett előkelőségek s Kassa társadalmának vezető emberei, a bizottság tagjai, a meghívott vendégek s a sajtó képviselői jelentek meg. *Siposs A. Gyula* és *Gaul* a rendezőbizottság nevében *Szűry János* miniszteri tanácsost a kiállítás megnyitására felkérték, mire a miniszteri tanácsos a kiállítást lelkes szavakkal megnyitotta. A lelkes éljenzéssel s viharos tapsal fogadott megnyitót után a kiállítást tekintette meg az egybegyűlt közönség, mely nem győzött elragadtatásának kifejezést adni az iparművészet remekei láttára.

— Salvator-gummisarkak, elösmerten a legjobb gyártmányúak, kímélik a cipőt, könnyű és elasztikus járást biztosítanak. Bevásárlásuknál ügyeljünk örvényileg védett védjegyükre! Utalunk a lapunk mai számában foglalt hirdetésre.

— Előfizetési felhívás. Dr. *Eöttevényi Nagy Olivér*, kassai kir. jogakadémiai tanár, helyi társadalmunknak egykori kedves tagja, kinek oly jól ismert neve is van a tudományos irodalomban és a publicisztikában, tanulmányai és a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján terjedelmes művet írt az anektált tartományokról «Bosnyák földön» czímmel. A mű Bosznia és Hercegovina történetét és közjogi helyzetét, valamint közgazdasági, néprajzi, társadalmi és kulturális állapotát könnyed modorban, rendkívül sikerült illusztrációkkal tarkítva, ismerteti. Egyenes felhívás ez a mű annak a paragon heverő és kiaknázatlanul hagyott vagyonnak a megszerzésére, a mely a magyarság számára Bosznia és Hercegovina hegyeiben, legelőin, erdőiben, bányáiban és fejlődő iparában s kereskedelmében kínálkozik. A munka nyolczadrét alakban, mintegy 200 oldal terjedelemben, igen szép képekkel, mintegy 20—22 műlappal illusztrálva, a melyek Bosznia és Hercegovina regényes vidékeit, érdekes, keleties stílusú városait, népviseletét s egyéb, figyelmet érdemlő nevezetességét rögzítik meg a legízlesebb kiállításban, legkésőbb szeptember hóban fog megjelenni. Előfizetési ára 3, bolti ára 4 korona lesz. Előfizethető a MOSONVÁRMEGYE könyvnyomdájában, Magyaróvárott.

— Dite V. és Fia tánciskolájában (Fő-u. 81. sz.) szeptember 7-ikén vette kezdetét egy újabb táncztanfolyam, melyhez jelentkezések elfogadhatnak.

— Új társulat. Palocsán «Sárosi Poprád-völgyi Halászlai Társulat» czímen egy új társulat létesült.

— Baleset. *Bártfáról* írják: *Kuzma József* adótiszt *Fábián János* postatiszt társaságában szept. 4-ikén a kolossói határban vadászott. A városba való visszatérésük közben *Fábián* az erdőben felhalmozott fagalyakon megcsúszott, elesett, miközben fegyvere elsült és a löveg a mintegy 8 lépésnyi távolságra melléte haidió *Kuzma József* lábába és altestébe hatolt. A megsérült *Kuzmát* kocsin vitték *Bártfára* és miután a testébe hatolt összes seréte megtalálni nem sikerült, a serétek eltávolítása végett a kassai kórházba szállították. *Kuzma József* sérülése súlyos de nem életveszélyes.

— Kerékpár-baleset. Szept. 3-ikán, vasárnap d. u. Borkútról jövet, *Vasó János* nyomdász, a budapesti «Turul» kerékpár-kör tagja oly szerencsétlenül esett le a gépjéről, hogy arcz- és vállcsontzúzódást szenvedett. Az eperjesi közkórházba vitték.

— Leesett az építőállványról. *Matyasovszki László* napszámos-fiú a Szel-utca 10. számú ház építésénél az állványról, a hová téglákat hordott, lebukott. Csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelen.

Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól felebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től felebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva.

□□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. □□ Telefon (Interurban) 202

Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, melles csokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

— A Felsőmagyarországi idegenforgalmi Szövetség ülése.

A még élénk emlékezetben élő márcziusi idegenforgalmi szakértekezlet a megalakulás elhatározása mellett egy bizottságot küldött ki, azzal a megbízással, hogy az alapszabályokat megállapítsa s az ügyeket az első rendes közgyűlésig vezesse. Ez a bizottság szeptember 2-ikén ült össze városunkban, hogy megbízatásának és a reá váró feladatoknak eleget tegyen. A kereskedelmi és iparkamara tanácstermében megtartott gyűlésen résztvettek: dr. Puky Endre Abatjvm., dr. Neogrády Lajos Szepesvm., Tahy József Sárosvm., Zmeskál György Árvvm. alispánja, Balló Rudolf Liptóvm. főjegyzője, Éder Ödön polgármester. A kamarák részéről: dr. Sugár Ignác, miskolci kamarai titkár, dr. Rác Lajos kamarai segédtitkár, dr. Tildy Vincze postai tanácsos, Kohányi Káimán máv. felügyelő, dr. Körmendy Ékes Lajos városi tanácsos, Göndör Gábor műszaki tanácsos, Hoepfner Gusztáv bankigazgató, dr. Szontág Miklós fűrdőtulajdonos, Klein Ferencz a turóczi vármegyei szállodások és vendéglősök ipartársulatának elnöke, Karsai Károly a Kassai Turistakör elnöke, Lekly Gyula a VHOSZ. kassai fiójának elnöke, Kresz János. A kereskedelmi és iparkamara képviselőiben: Siposs A. Gyula kamarai elnök, Beller Károly és Kozák János alelnökök, dr. Siposs Aladár kamarai titkár, Tárnay Gyula segédtitkár, Kissváry Sándor kamarai pénztáros. Éder Ödön elnök az ülést megnyitván, dr. Siposs Aladár tett jelentést arról a tevékenységről, a melyet a Szövetség ügyeinek ideiglenes vitelére felkért kamara a márcziusi értekezlet óta kifejtett. Mindenekelőtt igyekezett megfélelő propagandát csinálni, a Szövetség feladatát és céljait ismertetni s eziránt mentől szélesebb körökben rokonszenvet kelteni. Ebből a célból előadásokat és felolvasásokat tartott Eperjesen, Fenyőházán, Budapestben. Tárgyalásokat folytatott a tátrai fűrdőknek országszerte való ismertetése és egy poprádi idegenforgalmi iroda felállítása tárgyában. E mellett törekedett a vasúti összeköttetések javítása érdekében közbenjárni, kedvezményeket eszközölni ki. Apróbb módosításokkal az alapszabályok elfogadtattak és felterjesztettek. A választmányt a bizottság a következőleg alkotta meg: A törvényhatóságok képviselőiben Dókus Gyula, Lőrincz Jenő, dr. Neogrády Lajos, dr. Puky Endre, Tahy József, Tárnay Gyula, Zmeskál György alispánok, Éder Ödön, Szentpály István polgármesterek, Balló Rudolf vm. főjegyző, a vasútnak s postának, a beszercebányai, debreczeni, kassai, miskolci és pozsonyi kamaráknak, M. K. E.-nek, az árvi uradalomnak, a felvidéki kirendeltségnek, a kassai városnépítő egyesületnek képviselői, Karsai Károly, Lekly Gyula, Hoepfner Gusztáv, dr. Szontág Miklós, Horti Valér, dr. Guhr Mihály, Kresz János, Klein Ferencz, a szepesi és sárosi városok képviselői. A választmány egyúttal megbízott azzal, hogy magát kiegészítse. Alelnökké dr. Neogrády Lajos és Siposs A. Gyula választották meg, az elnöki állás később kerül betöltésre. A beérkezett javaslatok ismertetése után, a bizottság megállapította a Szövetségnek munkaprogramját, amely felöleli a legszélesebb propagandát, reklámot, közlekedési viszonyok javítását, füzetek, kalauzok kiadását, a fűrdőtörvény módosítását, turista-szállók létesítését s a gondoskodást arról, hogy a Szövetség mentől nagyobb eredményeket biztosítson az idegeneknek felvidékünkre vonzása körül.

— Az ügyvédképzés reformja.

Az ügyvédi szervezetet módosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, a mely az ügyvédi gyakorlatot két évvel meghosszabbítja, a jelölti gyakorlat megkezdését a tételes szigorlat letételétől (illetve a doktrátus megszerzésétől) engedti csak meg. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, a kiknek

jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra, existenciájuk követelő parancsának tekintsek azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. Kiszámíthatatlanul súlyos hátrányok fenyegetik a késlekedőt. Eltekintve az idővesztéstől, a reform máris gyökeres rendszerváltozást jelent. *As új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával.* E tendencia különben máris érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. A ki tehát csak teheti, fogjon a készüléshöz, a melynek egyedül célravezető, időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját *«A jogi vizsgák letétele»* cz. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— **A Garam vidékén.** Lapunk egyik turista munkatársa tanári szünideje alatt Gölniczbányán, Thurzófüreden és -hegyen, a festői szépségű uhornai tónál s a stoózi fűrdőben, Dobsinán és a jégbarlangnál, nemkülönben a fekete, vadregényes tátrai halastónál és a tengerszemnél, mint ma már lengyel bírtokon tett kirándulása után az Alacsony-Tátra két magaslata, ú. m. a Gyömbér és a Király hegy felé vette útját a Garam völgyében. Kirándulása nagyobb társaságban mindenütt sikerült, csak a hegyvidékeken a sok autóval volt a legtöbb baja és nehézsége. Ha ezt a kérdést nem szabályozzák, a nagyobb és hirtelen kanyarulatoknál, mint Hazai miniszter esete a szepesi Grajnáron is igazolja, még sok szerencsétlenséget kell majd a jövőben regisztrálnunk. A Gyömbérré való kirándulást Becht József eperjesi tanárral, s a királyhegyit egy nagyobb társasággal tette meg. Nagy élvezettel megtekintette a zólyombrezói vasgyárat, a melyben az erdélyi gázok részére csinálják lázas sietőséggel a csöveket s a hol Kunst János főmőnöknek, s a Garamon fölfelé haladva Lux és Bradofka coburgi erdészeknek s ugyancsak Lux M. és Znacskó vendéglősöknek és Garamfőn Zubriczky gör. kath. lelkésznek volt szívesen látott vendége. Érdekes és tanulságos az a közvetlenül bensőséges viszony, a melyben az erdészek kenyéradó urakkal: Coburg Fülöppel és a bolgár királlyal, főleg vadászat idején állanak. A Garam fölől Pusztamezőnél a Gölnicz völgyén s a Popován át turistamódra Vernár felé vette útját, a hol Podraczky Pál főmérnök látta el és kalauzolta szívesen. Poprádról vasúton, közvetlenül a szepesszombati vonatösszeütközés után haza, Eperjesre érkezett. Nagy kár, hogy a Garam völgyének festői szép vidéke vasúton oly nehezen megközelíthető. Valóságos zsákutcába jut a Máv. úgy Dobsinán, mint Vereskőn, a honnan csak gyalogosan lehet tovább folytatni az utat. Úgy halljuk, hogy turista munkatársunk — a mennyire ideje megengedi — még ez év őszén theol. és jurista diákjaival s a Kárpát-egyesület tagjaival több vasárnapi tátrai kirándulást is tervez, a melyekre ez úton is felhívjuk egyesületünk hegy-mászó tagjainak szíves figyelmét. Felvidékünkön tudvaleg az őszi idő a legtisztább és legalkalmasabb nagyobb hegyi túrák megtételére. A Garam völgyének felső vidéke ezidén igen élénk, a mennyiben Pohorella-vasgyáron hetek óta tartózkodik a bolgár király családja, a melynek udvari kocsija a nándorvölgyi állomáson van elhelyezve. A Coburg-család valóságos áldása ennek a vidéknek s nagy áldozatkészségéről is ismeretes.

— **Legjobb cipőt, kalapot, nyakkendőt és fehérműt** olcsón csak *Goldberger Henriknél* vásárolhatunk Eperjesen!

— **Borzalmas gyilkosság.** Palocsáról írja levelezőnk, hogy ott szept. 4-ikén borzalmas gyilkosság történt. Ifjabb *Slossár Mihály* (Hultik) palocsai lakos, 26-éves legény reggeli 7 órakor mostohaanyját, szül. Varga Krisztinát, azért, mert vele

régebbi idő óta folyton veszekedett s atyját is ellene izgatta, bosszúból fejszével agyonütötte, majd valóságos feldarabolta. Borzalmas tettének elkövetése után elbűdosott. A lubotényi csendőrör vezetője, Csaknady János őrsvezető, Zeller István csendőrréi, fásaszó hajsza után a gonosztevőt elfogta s az eperjesi ügyészség fogházába kísérte.

— **A Széchenyi-szálloda éttermében** a legízletesebb és legolcsóbb étkezés vehető abonnálásban. Villásreggelik és társasvacsorák a legutányosabb árban. Finom hegyaljai borok, minden időben frissen csapolt sör és pontos kiszolgálás.

— **Bolond a felsőkányai emberölő.** Az eperjesi törvényszéki fogházból a megfigyelőbe szállították *Maczura István* 24-éves felsőkányai lakost, a ki 1910. decz. 29-ikén Filicskó Jánost megfojtotta, mert rajta az elmezavar tünetei mutatkoztak.

— **Egy népszerű.** A *Moll*-féle borszesz által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétel *Moll A* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll*-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Talált tárgyak.** *Kopasz Veron* szentmihályi lakos, földműves neje, szept. 1-jén a szántóföldjén egy látócsövet talált. — A volt katonai gyengéledőházban, a hol a 12. honvéd gyalogezred több honvédje a napokban elszállásolva volt, visszamaradt egy teljesen felszerelt háti-bőrönd. A rendőrség van.

— **A «Vasárnapi Ujság»** szeptember 10-iki száma általános érdeklődést kelt pompás kivitelű képeivel a nagyszabású Bruckenthal-képtárról, a romániai királyi családról, a kaposvári Kossuth-szobor és színház felavatásáról, a pozsonyi Petőfi-szoborról, az északmagyarországi hadgyakorlatok színhelyéről, az Ojtozi-szorosról, az újpesti újszínházról stb. Szépirodalmi olvasmányok: *Kaffka Margit* regénye, *Szemere György* novellája, *Ady Endre* és *Haraszhly Lajos* versei, *Atherton* angolból fordított regénye, stb. Egyéb közlemények: az új portugalliai köztársasági elnök arcképe, kép *Beöthy Zsolt* születésnapjának tiszteletére, cikkek újon felmerült adatok nyomán *Napoleon* és *Goethe* találkozásáról, tárczaccikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. **A VASÁRNAPI UJSÁG** előfizetési ára negyedévre 5 kor., a **VILÁGKRÓNIKÁ**-val együtt 6 kor. Megrendelhető a **VASÁRNAPI UJSÁG** kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4 sz.). Ugyanígy megrendelhető a **KÉPES NÉPLAP**, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— Az irgalmasok híres bécsi kórháza jelenti: «Számos makacs székrekedési esetben a természetes **Ferencz József**-késérővizet kitűnő eredménnyel használtuk.»

Sárosvármegye újbeosztású fali-térképe. Mint megbízható forrásból értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter várme gyénk újbeosztású térképének készítését a Magyar Földrajzi Intézet r.-t.-nál elrendelte. A megjelenendő térképek vászonra húzva, lécz nélkül is kaphatók lesznek s így körülbelül 12 koronába fognak kerülni.

— **Megkerült katonaszökevény.** *Mudri* László közismert tyúktolvaj és katonaszökevény, a ki f. évi májusban a 67. hadkiegparancsnokság őrizetéből megszökött, a napokban visszamerészkedett Eperjesre s alaposan bepálinkázott. S mert lába nem bírta már nagyon a járást, úgy segített magán, hogy felkúszott egy közsénszállítószekerre. Alig dőcögött valamit előre a szekér, *Mudri* a szekérről leesett, de oly szerencsétlenül, hogy lába az egyik kerék alá került, a melyen a

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

nehéz szekér keresztülment. Mudrit fölgöygyulása után át fogják adni a katonai hatóságoknak.

— **Megörült.** Id. *Szekecs* Mihály 80-éves bajorvágási telkes megörült. Örültségének oka állítólag az, hogy gyermekei állandóan pereskednek vele. Mások állítása szerint örültségének oka a szegényen a felett, hogy özvegy menyével viszonyt folytatott s a viszonyból gyermek is származott.

— **Lezuhant a II-ik emeletről.** Csütörtökön délután 1/4 óra tájban *Jeczusko* Károly 9-éves fia, Károly, a r. kath. elemi népiskola második emeletéről a lépcsőkarnán át a földszintre zuhant. A sérülthez elsőnek dr. Horovitz Imre törvsz. orvos és dr. Gallitsik Sándor városi orvos siettek s nyújtották az első segélyt. A fiú súlyosan sérült meg. Arca teljesen össze van zúzva; keze s mindkét lába eltorlott. Valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett. A még eszmélő fiút kihallgatta Halmi tb. rkapitány. A fiú úgy adta elő, hogy a midőn a köpöcsészék részére vizet vitt föl a II. emeletre, áthajolt a karnán s lezuhant. Legvalószínűbb az a föltevése a rendőrségnek, hogy Jeczusko Károly a karnán lefele csúszkált s így zuhant le. A fiú állapota életveszélyes.

— **«Mely esetekben van való-
pernek helye?»** Ily címen a HÁZASSÁGJOGI SZEMLE kiadásában egy rendkívül praktikus és nélkülözhetetlen népies könyv jelent meg, mely az összes magyar házasságfelbontó okokat igen ügyes beosztással, könnyen érthető nyelven tárgyalja. A könyvet — melynek szerzője dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd, ismert házasságjogi író — nemcsak a jogászvilág, hanem a nagyközönség is rendkívül értékesen használhatja. Megrendelhető 1 kor. ellenében a HÁZASSÁGJOGI SZEMLE kiadóhivatalánál, Budapest, VII., Király-utca 57., vagy bármely hazai könyvkereskedő útján.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomorbetegségeket
régebevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

— **Ablakos-leveleborítékok
használata.** Az átlátszó részzel ellátott leveleborítékok használatát szabályozó rendeletet a kereskedelemügyi miniszter a következőképpen módosította: 1. Átlátszó papírbetéttel vagy vegyileg átlátszóvá tett részzel ellátott borítékok feladott küldeményt ajánlott-leveleként sem beföldre, sem külföldre többé felvenni nem szabad. 2. Ha ily borítékba helyezett közönséges levelepostai küldemény címe bármi okból nehezen olvasható, ily levelek feldolgozását a többi levelek kezelésének befejezése utáni időre lehet halasztani. Olyan borítékok, melyek címoldalukon csakis kivágással vannak ellátva és a melyeknél az átlátszó papírbetét egészen hiányzik, semminemű, sem a beföldre, sem a külföldre szóló küldemény feladására nem használhatók.

— **Megtámadott rendőr.** Szept. 3-ikán, az esti órákban több kocsi berúgott állapotban a Fő-utca és a Lőcsei-út találkozásánál garázdálkodott. Tóth Elek rendőr többször csendre intette a garázdálkodókat, de hasztalanul. Erre a rendőr a legények után sietett, a kik futással igyekeztek elmenekülni. Egyiküket, *Horváth* András, Potas János csizmadia-iparos segítségével sikerült utólrnie. *Horváth* András az útról egy éles követ emelt föl s azt üldözői felé dobta. A kő Tóth Elek rendőrt a jobbhalánték fölött érte s hatalmas sebet ejtett a fején.

Globin
legjobb cipőkrém

TUDOMÁNY.

A Nemzeti Irodalmi Társaság Emlékirata.

A Nemzeti Irodalmi Társaság közel két éve alakult meg Budapesten.

Czélját legjobban megvilágítja alapszabályának 2. §-a, mely következőképen hangzik: «A társaság czélja az egységes nemzeti érzésnek, gondolkodásnak és akaratnak kifejlesztése; az irodalmi és társadalmi téren a közös eszmei szempontok kidomborítása és az egységes nemzeti öntudat megteremtése.»

A társaság tagjai a czélnak megfelelően, nemcsak számos értékes művel gyarapították a magyar irodalmat, hanem több, nagyszabású felolvasást nyújtottak a budapesti művelt közönségnek, a minnek eredménye azután az lett, hogy a magyar társadalom óriási érdeklődéssel és figyelemmel kíséri a társaság működését.

A tudományos osztály három tagja évek hosszú során, óriási fáradsággal gyűjti a magyar ősh. zarájára vonatkozó adatokat. *Villám Arnold* ezredes «A magyar faj és nyelv hovátartozandósága és kulturális becsének mikénti állása keleten» című munkáján húsz éve dolgozik; dr. *Fáy Elek* «A magyarok őshona» műve mult év folyamán jelent meg és *Tóthvárad* Kornis Elemér «A honfoglalás előtti magyarokról» szóló munkája a befejezéshez közeledik és korszakalkotó lesz.

E három kiváló udós ez év folyamán abba a szerencsés helyzetbe került, hogy fáradságuk gyümölcsét nemcsak idehaza, hanem az ez év július hó 26—28. napján, Londonban megtartott *világfajok kongresszusán*, a külföld nagytekinthető tudósainak is bemutathatta.

Ugyanis a fentemlített három mű alapján a társaság tudományos osztálya olyan emlékiratot készített, mely döntő bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy a magyarság már a honfoglalást jóval megelőző időben nyelvi, állami és társadalmi tekintetben teljesen nemzet volt. Vándorlásai során nemzeti és faji jellegét, valamint nyelvét teljesen megőrizte. És ha állami és társadalmi körébe befogadott is más fejlettségű népeket, azokat mindenkor a maga képére alakította át és sohasem hasonult hozzájuk.

E tényt ez emlékiratban felsorolt bizonyítékokon kívül igazolja az a körülmény is, hogy mostani hazájában több mint ezer esztendő óta ugyanama határok között él, megőrizve nyelvét és faji sajátosságait.

Az idő rövidsége miatt a társaság nem léphetett a kongresszus elé egy teljesen kész és egyöntetű nagy művel, mert hiszen valamely nép fejlettségi állapotát, faji és nyelvi hovátartozandóságát számos tényező határozza meg.

Ilyenek: a történelem, nyelvtudomány, néprajz, anthropologia, psychologia, valamint ezeknek összes segédtudományai: a történelmi földrajz, rová, runa, ékírás, képirás, szótagírás, hangjelírás, archaeologia, numizmatika, paleographia, epigraphika, heraldika és genealogia, vallás és hitrege, symbolumok és mysteriumok, állami és társadalmi szervezet, jogélet és törvények, hadviselés és fegyverek, családélet és házi tűzhely, ösfoglalkozások, népművészet, népipar, az építészet és az ékítményes stílusok, mesék, mondák, dalok, népköltészet, melyekhez még a művészet, tudomány és irodalom is csatlakozik.

Mindennek gyökeres ismerete és egységes áttekintése szükséges ahhoz, hogy valamely nemzet műveltségi állapotát, faji és nyelvi hovátartozandóságát világosan felismerhessük.

Éppen ezért a társaság emlékiratában csak röviden felsorolta e körből mindama tényeket és tényezőket, melyek a magyarság nemzeti és nyelvi ősiségét, önállóságát megdönthetetlenül bizonyítják.

Kuhárszky László.

TESTEDZÉS.

Az **ETVE** focitársasága szeptember 10-ikén Sátoraljai helyen a **SAC** csapata ellen játszik először az őszi fordulóban. Az ETVE játéka még nem forrott ki, remélhető azonban, hogy megfelel a beléje vetett bizalomnak és győzelemmel nyitja meg az új focitársaságát. A bajnoki mérkőzéseken kívül barátságos mérkőzésekben is győnyörködhettek városunk közönsége. A közép-magyarországi kerületbe újabban beosztott *Miskolczi Sp.-E.* vagy szept. 17-ikén, vagy okt. 1-jén Eperjesre látogat.

Grün Vilmos, az ETVE kiváló arlettája, a ki nyiregházi szereplésével nagy feltűnést keltett, szept. 17-ikén Kolozsváron, okt. 1., 7. és 15-ikén pedig Budapesten indul az ETVE színeiben.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: **Bein Simon** czégnél, Eperjes.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.** Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.
Kiváló óvszer a vörheneynél
(scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi verbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk 32 fillér.

3/4 „ „ 40 „

1 literes „ „ 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok

a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk 6 fillér

3/4 „ „ 7 „

1 literes „ „ 9 „

Eperjesi főraktár: **Mikolík Istvánnál.**

4013—1911. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. *Weiszer* Emil ügyvéd által képviselt ifj. *Dózsa* András amerikai lakos végrehajtónak *Stefancsin Jakabné* sz. *Dózsa* Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tőkekövetelés és jár. végrehajtási ügyében az eperjesi kir. tvszék és járásbíróóság területén levő és Finta községben fekvő: a finta 97. sz. tjkvben A. 1. sor., 70. hrsz. a. foglalt B. 8. szerint *Stefancsin Jakabné* sz. *Dózsa* Erzsébet nevében álló 98. öi. sz. házból és kertből 1/2-ed résznyi jutalékára 720 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi szeptember hó 13-ikán d. e. 10 órakor Finta községében tartandó nyilvános árverésen a Vhn. 25. és 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 72 kor.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, és a bánatpénzt a Vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjesen, 1911. jún. 28-ikán.

Suhayda s. k.,

kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelűl: *Klein Béla*, kir. t. tkvvezető.

Az Eperjesi Vendéglősök és Korcsmárosok Szövetsége eperjesi czégnél 1911. október hó 1-jén egy raktárnoki állás

lesz betöltendő, mely évi 1000 kor. fizetéssel és 440 kor. lakbér-illetményvel lesz díjazva. Pályázóktól megkivántatik a magyar, német és tót nyelv bírása és a szükséges raktári könyvek vezetése. Előnyben részesülnek azok, kik már hasonló üzletben működtek.

A pályázatok 1911. évi szeptember 15-ikéig adandók be.

Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet igazgatósága.

8. szám.
1911-12.**Árlejtési hirdetmény.**

Az eperjesi állami tanítónőképző-intézetben az 1912. év január 1-jétől 1912. év december végéig szállítandó **háztartási, világítási, mosási és tüzelőanyagokra** (fára és gázkocszra), továbbá a kocsznak a vasúttól az intézetbe való szállítására árlejtés hirdetik.

Fogyasztás, átlag számítva:

Kocsz 2-3 vagon.

Legjobb minőségű *bükkfa* 120-150 öl.*Lisztnevelék*: 4-es liszt havonta 25 kg.

0-ás liszt havonta 75-100 kg.

Búzadara „ 30 kg.

Kenyér naponta 18-20 kg.*Kifli* „ 160 drb.*Fűszerárúk*: Pótkávé havonta 18 doboz.

Cukor (süveg) havonta 8 süveg.

Cukor (kocza) „ 1 doboz.

Cukor (por) „ 20-30 kg.

Carolin-rizs „ 30-40 „

Makaroni „ 16-18 „

Mazsola „ 2 „

Mandula „ 5 „

Só „ 35 „

Hámozott borsó „ 10 „

Lencse legf. „ 20 „

Bab „ 20 „

Fűszerek: bors, paprika, babérlevél, fahéj, gyömbér.

ecet, Zacherlin, kénpor, vaspor, cipómáz.

Húsnevelék: marhahús, naponta 11-22 kg. (22 kg.,

ha kétszer van marhahús).

Borjűhús naponta 12-16 kg.

Sertéshús „ 11 „

Zsír havonta 100 „

Kolbász „ 64 „

Hurka télen havonta 30 drb.

Mosási anyagok: Szappan (mosó) havonta 15 kg.

Szappan (surló) havonta 5 kg.

Mosósóda „ 50 „

Keményítő „ 5 „

Kékítő „ 24 üveg.

Világító-anyagok: Gyertya havonta 2-3 csomag

Petroleum legf. havonta 4-5 liter.

Gyufa havonta 4 csomag.

A szállítandó árúknál magyar gyártmány, magyar

termény előnyben részesül.

Július és augusztus hónapokban s részben már

júniusban is, a növendékek távoztával, csak 4-5 szemé-

ly szükségleteinek megfelelő háztartási anyagok

szállíthatnak.

Pályázhatnak külön-külön az egyes tételekre az

iparosok, kereskedők, szállítók. A legmegfelelőbb aján-

latokat az igazgatóság a nm. vallás- és közoktatás-

ügyi miniszter úrhoz terjeszti fel jóváhagyás végett.

Pályázati határidő *f. évi okt. 11-ike déli 12 óra.*

Ajánlatokat zárt borítékban, 5%-nyi bántpénzzel el-

látva az állami tanítónőképző igazgatóságához nyújt-

sák be a pályázók, hol a pályázati feltételek meg-

tudhatók.

A pályázatok *f. évi október 11-ikén d. u. 3 óra-**kor* bontatnak fel, a mikorra a pályázók megjelené-

sét kérem.

Fűszer-,liszt- és mosóanyagokból *mint* melléklendő.

Eperjes, 1911. szeptember 7-ikén.

*Dúzs Mária,**igazgató.*

Egy : **harmónium**
kisebb
olcsón eladó Alsó-körút 24. sz. alatt.

Üzlet-megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérd. közönséget, hogy a Kollégium épületében új

férfiszabó-üzletet

nyitottam. Állandóan raktáron tartok hazai és külföldi gyapjuszöveteket. Pontos és gyors kiszolgálás! Angol szabás. Jutányos árak készpénzben, heti és havi részletekben is.

Becses pártfogásért esedezik **Schwarz Sámuel.**

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

2793-1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága *Bártfa* székhelyvel újonnan szervezett pénztári *kezelőorvosi állásra* pályázatot hirdet.

Ezen orvosi állás évi 1400 kor. fizetés- és 90 kor. fuvarátalány-, valamint az illetmény-szabályzatban megállapított fokozatos előléptetéssel járó javadalmazással van egybekötve.

Pályázhatnak Magyarországon orvosi gyakorlatra feljogosított orvostudorok. Pályázni öhajtok az 1907: XIX. t.-cz. 110. §-ában előírt minősítésen kívül ezen állásra való képesítésüket megfelelő okmányokkal és szolgálati bizonyítványokkal kötelesek igazolni.

A megválasztott orvossal az igazgatóság szerződést köt, a melyben az orvos a pénztár többi orvosaira nézve érvényben álló szolgálati, fegyelmi és illetmény-szabályzatokat magára nézve kötelezőnek elismeri.

A megválasztandó orvos köteles állását legkésőbb *f. évi november 1-jén* elfoglalni.

Pályázati kérvények *f. évi szeptember 30 ik napjának délelőtti 12 órájáig* az igazgatósághoz címezve küldendők.

Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Eperjes, 1911. augusztus 29.

Sziklai Henrik s. k., Schreiber Ignác s. k.,
ig. elnök, igazgató.

GIRÁLT TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Hirdetmény.

523-527, 583-587, 641-650, 862-865, 866-868, 889-893, 918-922, 938-940, 941-944, 988-989, 1018-1067, 1250-1254, 1260-1269, 1302-1303, 1364-1366, 1374, 1386-1390, 1454-1458. sz. részvényeink értéke a befizetési határidők lejáratára és ismételt felszólítás daczára sem folyt be. Ennélfogva alapszabályaink 7. §-a és a K. T. 170. §-a értelmében közhírré teszszük, hogy ezen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított 30 nap leteltével — ha a befizetés addig nem történik meg — a fentírt részvényeket semmivé nyilvánítjuk, a befolyt összegeket a tartalékalaphoz csatoljuk és ugyan ezen számok alatt újabb részvényeket bocsátunk ki.

Girált, 1911. augusztus 17-ikén.

Girálti Takarékpénztár R.-t.

Vendéglősök! : Kitünő minőségű

egri asztali bor

■ 50 fillérjével eladó. ■

Czím a kiadóhivatalban.

Szabászati és varró-tanintézet.

Budapesti tanulmányutamról visszatérve, szabászati és varró tanintézetemet FŐ-UTCZA 36. szám alatt szeptember 15-én újból megnyitom. Prospektussal és bővebb felvilágosítással bármikor készségszolgálok.

Elvállalom azonkívül a legújabb francia és angol toillettek készítését.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is tisztelettel kéri :: :: NEUSINGER OLGA.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, ^{III}/₃**Pályázati hirdetmény.**

A folyó évben megnyitandó kisszebeni m. kir. földmívelőiskolánál az **élelmezői vállalat** *f. évi szept. hó 20-ikán* megtartandó nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján **vállalatba** fog kiadni.

A vállalkozó kötelessége az I-ső éven 15, a további években 30 földmívelőiskolai tanulóknak, az időszakos tanfolyamok hallgatóinak és az iskola nőtlen tisztviselőinek élelmezését a szervezeti szabályokban megállapított minőségben s mennyiségben kiszolgáltatni.

A vállalkozó az iskola telepén természetbeni lakást kap, a konyhai és étkező-felszerelést is az iskola adja.

Vállalkozó az élelmezést 1911. évi október hó 1-jén tartozik megkezdeni; a szerződés egyévi próbaidőre kötött, de jogában áll az igazgatóságnak a vállalkozót 3 éves szerződésre is kötelezni.

Az írásbeli ajánlatok — annak kijelentésével, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri — «Ajánlat élelmezői vállalat» felirással, zárt borítékban, közvetlenül vagy posta útján *f. évi szeptember hó 19-ikén d. u. kettő óráig* nyújthatók be a kisszebeni m. kir. földmívelőiskola igazgatóságához. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatokhoz bántpénzzel készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 500 (ötszáz) korona fizetendő az iskola házipénztárába, mely összeg a vállalat odaítélése esetén biztosítékul visszatartatik.

Az igazgatóság fentartja a jogot, hogy az ajánlott árakra való tekintet nélkül a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson. A vállalat végleges odaítélése a nmélt. m. kir. földmívelésügyi minisztérium jóváhagyásától tétetik függővé.

A részletes feltételek megtudhatók alulírott igazgatóságnál.

Kisszeben, 1911 szeptember hó 1-jén.

M. kir. földmívelőiskola igazgatósága.

Ház-eladás.
Bártfai-út 9/b. sz.
házam eladó.

Schreiber Ignác.

„M-i-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehéreműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és hímzéseinek mosásához csakis tiszta, jó szappant használjon! Győződjék meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT „SZARVAS“-MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. Mosson minden asszony SCHICHT „SZARVAS“-MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog el-tartani, mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT „SZARVAS“-MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemennyen vagy szétesse s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS-jegyre, mely minden darabon látható!

A tavasszal hirdett varró- és szabászati tanfolyam

— mely vakáció alatt szünetelt — szeptember 15-ikén kezdődik. A tanítás a drezdai szabászati és varró-akadémia módszere szerint történik.

Bővebb felvilágosítással mindenkor szolgál és szives pártfogást kér

Muszkalayné,
Kerényi-utca 5. sz.

Ki akar szép lenni?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle **MARGIT-CRÈME** arczkenőcsöt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ránczokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arcz ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az arczbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Crème

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógyszárban és drogériában. **Kiváló toilett-cikkek:** Margit-hőlgypor (3 színben) 1'20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arczvíz 1 korona.

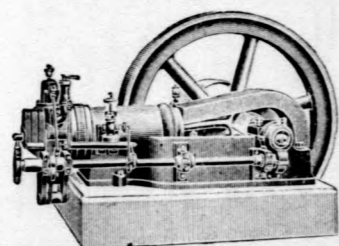
Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállaltok.

Készíti és postán küldi: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszer. ARAD.

Kapható Eperjesen: Williger Pál, Kovaliczky Pál és Molitorisz István gyógyszerárakban, valamint Pálesch Árpád droguerijában.

Nyersolaj-Szivógáz-Diesel-Benzin-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK.

Gyors szállítás.
Kedvező fizetési feltételek.
Messe-menő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV.-T.

Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

Saját érdeke, hogy iskolaöltönyökben

szükségletét

SPITZER MÓR

megnagyobbított és teljesen átalakított férfi-, fiú- és gyermekruha-árúházában, Eperjes, Fő-utca 57. szerezzé be.

A beiratások tartama alatt nagy árkedvezmény!

Külön mértékszerinti osztály.

Külön fiúruha-osztály.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az ezidei, 1911—12. évi iskolai szezonra szükséges összes

intézeti füzetek, író- és rajzszerkek, valamint iskolai táskák, könyvszíjak, tolltartók gyári árban beszerezhetők

SCHUSTEK NÁNDOR

könyv- és papirkereskedésében, Fő-utca 99. SZ., a Kollégiummal szemben.

Kir. kath. főgimnáziumi füzetek 20 fillér helyett csak 16 fillér árban.

Mindenemű iskolai könyvek kötése!

Olajfestészeti cikkek. ■ INDEX-TÁBLÁK. ■ Divatos képkeretek.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICSKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kaassa: Binder Samu. — Kisseben: Kassewits J. János.

Kisszebeni magy. kir. földműves-iskola.

220—1911. számhoz.

Pályázati hirdetemény.

A kisszebeni magy. kir. földműves-iskola igazgatósága 10 állami ösztöndíjas helyre, melyek folyó évi október hó 1-jén töltetnek be, ezennel pályázatot hirdet.

Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában, de különösen a felvidéki viszonyoknak megfelelőleg gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő tanulók saját kisgazdaságuk okszerű kezelésére képesek, vagy nagyobb birtokban a munkák felügyelésére, vezetésére, mint bérsgazdák, munkavezetők alkalmazhatók legyenek.

Pályázati feltételek:

1. Az ingyenes helyekre kizárólag csak szegénysorsú földműves ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanulók a teljes ingyenes oktatáson kívül díjtalanul nyernek: ételmezést, lakást butorral és ágyruhával, fűtést, világítást, mosást, betegség esetén orvoslást, az oktatáshoz szükséges tan-, kerti és gazdasági eszközöket.

2. Azon tanulók, kik saját költségre vétetnek fel, ugyanazon ellátásban és előnyben részesülnek, mint az ingyenes helyekre felvettek s ezért évi 300 (háromszáz) koronát tartoznak félévi előleges részletekben az iskola házipénztárába fizetni.

3. A mennyiben bejáróul tanulni vágyó ifjak is jelentkezének, — kik

az iskolához közel levő városban vagy községekben lakhatnak, de úgy lakás-, mint ellátási költségeikről is maguk tartoznak gondoskodni s minden tekintetben kötelesek magukat az iskola szervezeti rend- és fegyelmi szabályainak alávetni, — ezek az iskolának, miután a tanítás teljesen díjmentes, semminemű fizetési kötelezettséggel nem tartoznak.

4. Mind az ingyenes, mind pedig a bejáró s fizetési helyekre csak oly, a földműves-osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, a kik a 17. évet betöltötték és mezői munkák végzésére ép, erős, egészséges testalkattal bírnak, mit orvosiilag tartoznak igazolni. A kik katonakötelezettségüknek eleget tettek vagy hadmenetességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Folyamodványok f. évi szeptember hó 20-ikáig a magy. kir. Földművesiskola Igazgatóságához Kisszeben nyújtandók be, olyformán, hogy a fizetési s bejáró helyekre pályázók kellőleg felszerelt kérvényüket nemcsak hogy az iskola igazgatóságához adják be, de felvételi kérvényüket is annak czímére írják meg, míg az állami ingyenes helyekre pályázók a Nagyméltóságú Földművelésügyi magy. kir. Miniszter úrhoz írott kérvényüket az iskola igazgatóságánál nyújtják be, s onnét lesznek azok illetékes helyre juttatva.

Folyamodványok következőleg szerelendők fel:

1. Keresztelői vél.

2. Iskolai bizonyítvány, hogy az illető írni, olvasni és a négy alpműveléssel számolni tud.

3. Pályázó vagyoni állapotáról szóló hiteles bizonyítvány, vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány.

4. Illetőségi bizonyítvány.

5. Orvosi bizonyítvány, hogy a pályázó egészséges és mezőgazdasági munkát elbíró testalkatú, fertőző betegségben nem szenved, védhímlővel sikeresen újraoltatott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himlőt állott ki, esetleg, hogy a törvény értelmében fel van mentve a beoltás kötelezettsége alól. (Védhímlőre vonatkozó bizonyítvány hiányában a növendéket belépéskor az intézet orvosa újra beoltja.)

6. Erkölcsei bizonyítvány, s ha az illető 3 korosztályt kiszolgált katona, a katonaiszolgálatát is.

7. Kiskorúság esetén szülő vagy gyámi engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet; egyben kötelező nyilatkozat arról, hogy a szülő vagy gyám fiát, illetőleg gyámoltját az iskolából annak 2 éves tanfolyamának befejezése előtt ki nem veszi.

8. Feleséges növendéknek, ha feleségét, illetve gyermekeit Kisszebenbe vagy vidékére hozza, ki kell mutatni, hogy felesége mi módon tudja magát fenntartani.

9. A fizetési helyre felvett tanulók, esetleg azok szülői, gyámjai vagy munkaadói a községi előjáróság vagy a kir. közjegyző előtt kiállított okmánnyal igazolni tartoznak, hogy az évi 300 korona eltartási költséget a kitűzött időre pontosan befizetik és a tanfolyamot teljesen kitöltik.

10. Az állami ösztöndíj mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló a földműves-iskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy az intézet szabályrendelete értelmében elbocsáttatik, a ráfordított költségeket egy évi 300 koronával számítva az államnak, az eltávozástól számítva 8 hét alatt, megtéríteni kötelesek. Ezen kötelezettséget közjegyző vagy községi előjáróság előtt kiállított okmánnyal tartoznak igazolni.

A felvett tanulók kötelezetnek arra, hogy ruházatukban a vidék népies viseletéhez alkalmazkodnak, melyből belépésük alkalmával egy ünnepi- és egy hétköznapi ruhával, 3 pár fehérművel, 2 pár lábbelivel, 2 kötényvel és 4 törülközővel kell bíriok.

Közhírré tettük egyszersmind, hogy az oly vármegyék és városok, melyek alapítványai helyeül 300 korona fizetésre kötelezik magukat, ez alapítványra egy megfelelő korú, olvasni, írni tudó növendéket küldhetnek, a ki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül.

Kisszeben, 1911. évi szeptember hó 1-jén.

A kisszebeni m. kir. földműves-iskola igazgatósága.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökere és gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-üzletkiszálla:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel mellől teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Sasza csemege-gyógyszőlőt 2:50, óriási körtét 2:30, óriási őszi-baraczkot 4 koronáért szállít 5-kilós kosarakban Várkony Jenő ■ Gyöngyös.

Szénát szalmát

bármely állomásra szállít: Deutsch Mór, Budapest, VIII., Luther-utca 1a.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI, KERESKEDELMI-ÉS VASUTI MÉRLEGEK. KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

PALMA

AVALÓDI KAUCSUKSAROK

